

1-5 ปี มากที่สุดคือช่วง 16-20 ปี น้อยที่สุดวิชา หรือวิชาที่ถนัด คือ วิชาสังคมศึกษา และวิชาภาษาต่างประเทศมากที่สุด และน้อยที่สุดวิชาพลานามัย

ในด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นตรงกันว่าในด้านนี้ โรงเรียนได้ทำการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น และได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรได้อย่างชัดเจน แต่ส่วนที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข คือ การจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องความถนัด ความสนใจ ความสามารถ และความต้องการของนักเรียน เพราะว่ายังไม่สมบูรณ์และครอบคลุมหลักสูตร ส่วนที่เป็นปัญหาในการบริหารหลักสูตร คือ เอกสารหลักสูตร สื่ออุปกรณ์และเอกสารเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการของครูอาจารย์ นอกจากนี้ ครูอาจารย์ ส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่าโรงเรียนยังขาดการประสานสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและหน่วยงานภายนอกในด้านการใช้หลักสูตร

ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์มีความเห็นพ้องกัน โรงเรียนได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดแผนการเรียนการสอน หรือกลุ่มการเรียนก่อนเปิดทำการเรียนการสอนแต่ละปีการศึกษา แผนการเรียนที่จัดทำขึ้นนั้นสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนที่เป็นปัญหาก็คือ สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ บุคลากรบางส่วนไม่มีการวางแผนการสอน แหล่งวิทยากร สถานที่ประกอบการและสถานประกอบการอาชีพมีไม่เพียงพอในการที่จะรองรับกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนยังไม่มีการส่งเสริมให้ทั้งครูและนักเรียนใช้ห้องสมุดที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์มีความเห็นเหมือนกันว่า โรงเรียนมีการประชุมวางแผนการนิเทศการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน มีการตรวจเยี่ยมห้องเรียน ในขณะที่ครูอาจารย์กำลังทำการสอนรวมทั้งมีการประสานงานกับศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยพัฒนาการเรียนการสอนของครู ส่วนที่เป็นปัญหาคือ ครูอาจารย์ไม่ค่อยมีเวลาได้ไปศึกษาดูงานในโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อนำประสบการณ์มาพัฒนาการเรียน

การสอนของตน เนื่องจากงบประมาณสนับสนุนมีไม่เพียงพอ ตลอดจนขาดการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของครู

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นตรงกันว่า โรงเรียนได้มีการจัดหาเอกสารคู่มือเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อให้ครูได้ศึกษา เพิ่มเติม มีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ส่วนที่เป็นปัญหาคือ การวัด และประเมินผลยังไม่ได้มาตรฐาน เครื่องมือวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์ของรายวิชา ครูไม่เห็น ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อสอบและขาดวิทยากรให้คำปรึกษาในการสร้างเครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปงพัฒนาวิทยาคม จังหวัดพะเยาครั้งนี้ ผู้ศึกษาพิจารณาเห็นว่า มีประเด็นบางประเด็นที่น่าสนใจและสมควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

○ ด้านการบริหารหลักสูตร จากการศึกษพบว่า โรงเรียนได้จัดหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่น มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร ที่ชัดเจน ส่วนการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน เรื่องความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ของนักเรียน นั้นพบว่า ยังต้องมีการปรับปรุงอยู่อีก เช่น โรงเรียนต้องมีการสำรวจความต้องการ ของผู้ปกครองและนักเรียน เพราะว่ายังไม่สมบูรณ์และครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งครู อาจารย์ส่วนใหญ่ เห็นว่า โรงเรียนควรมีการออกแบบสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและ นักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนก่อนเปิดทำการเรียนการสอน ส่วนปัญหาในการบริหารหลักสูตร คือ เอกสารหลักสูตร สื่ออุปกรณ์และ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนยังมีไม่เพียงพอ และการประสานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นมีน้อย จากการสัมภาษณ์ผู้ช่วยผู้บริหารและครูผู้สอนได้ เสนอแนะว่า โรงเรียนควรจัดเอกสารต่าง ๆ ในการบริหารหลักสูตรไว้อย่างพร้อมเพียง ซึ่งถือ

ได้ว่า การจัดเตรียม จัดหาสื่ออุปกรณ์ และ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนไว้อย่างเพียงพอ ต่อความต้องการของครูผู้สอนแล้ว ย่อมทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ อนึ่งครูอาจารย์เห็นว่า โรงเรียนควรประสานสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่นให้มากกว่านี้ เพื่อชุมชนและหน่วยงานอื่นจะได้เข้ามาช่วยเหลือ และสนับสนุน กิจกรรมการบริหารหลักสูตรอย่างเต็มที่ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2534, หน้า 2) ได้เสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความจำเป็นต้องเตรียมการใช้หลักสูตร การจัดระบบบริหาร การทำข้อมูลพื้นฐาน การเตรียมบุคลากร การจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง การจัด เอกสารหลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานภายนอก

ด้านการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการจัดแผน การเรียนการสอน หรือกลุ่มการเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้ดี ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหาร และครูอาจารย์ยังเห็นว่า การจัดการเรียนการสอน ยังต้องปรับปรุงแผนการสอน โดยให้นั กเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ เพราะว่าครูผู้สอนยังยึดติดกับรูปแบบเดิมรวมทั้ง รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ให้ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน อนึ่งครูอาจารย์ยังได้เสนอแนะให้โรงเรียนจัดหางบประมาณฯ จัดซื้อจัดหาสื่อวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้ดำเนินการเรียนการสอนกันอย่างจริงจัง โดย ขอความร่วมมือจากสมาคมผู้ปกครอง ครูและนักเรียนให้การสนับสนุน เพื่อให้การจัดการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งยังได้เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนปรับปรุงห้องสมุด เพื่อส่งเสริมให้ครูและนักเรียน ได้ใช้ศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมจากที่เรียนในห้องเรียนและใช้ให้เป็น ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้นเพราะห้องสมุดเป็นแหล่งวิทยาการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในด้านวิชาการ หากได้รับการเอาใจใส่และสนับสนุนอย่างจริงจัง จะทำให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพ และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นอีกด้วย

ด้านการนิเทศการเรียนการสอน จากการศึกษา พบว่า สภากาชาดนิเทศได้มีการ วางแผนการนิเทศการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน มีการตรวจเยี่ยมห้องเรียนขณะครูทำการสอน

ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์ยังเห็นว่า โรงเรียนควรประสานงานผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศมา พัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนยังต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาด้านการสอนอีกมาก ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนได้ทำการสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาวิชา จึงจำเป็นต้องพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และยังได้เสนอแนะให้โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาดูงานในสถานศึกษา ที่ประสบผลสำเร็จในด้านวิชาการ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของครู ส่วนการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์ได้เสนอแนะว่าควรมีให้ผู้บริหาร ได้มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง โดยมีแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของครูไว้อย่าง ชัดเจน วิจิตร วรุตบางกูร (2533, หน้า 41) ได้เสนอแนะถึงวิธีการดำเนินงานที่ผู้บริหารควร ปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศ คือการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน จากการศึกษาค้นคว้าได้มีการจัดเอกสารคู่มือที่ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลไว้อย่างเพียงพอ มีการกำหนดแนวทางของการวัดและการประเมินผล การเรียนไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง, พ.ศ. 2533) การประเมินผลการเรียน ให้สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลตามแนวทางของการวัดและประเมินผลการเรียนโดยความเห็นชอบ ของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียน ยัง ไม่ได้มาตรฐาน ครูผู้สอนออกข้อสอบไม่ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ดีเท่าที่ควร และส่งผลกระทบต่อ การส่งนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการของกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ได้ผล จึงได้เสนอแนะว่าโรงเรียนควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญ ในการวิเคราะห์ข้อสอบมาให้คำแนะนำปรึกษาหารือในการสร้างเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อสอบให้ แก่ครูผู้สอน เพื่อจะได้สร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลที่มาตรฐาน อีกทั้งยังได้เสนอแนะให้ ผู้บริหารโรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจให้มากขึ้นเกี่ยวกับ การวิเคราะห์ข้อสอบ ตลอดจนเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อสอบและคลังข้อสอบให้มากขึ้น

อีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 45) ได้เสนอแนะว่าผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการ วัดผลและการประเมินผลในเรื่องเครื่องมือวัดผล ประเภทข้อสอบที่ใช้วัดผล ระยะเวลาที่ใช้สอบ จำนวนข้อสอบ มาตรฐานข้อสอบ อย่างไรก็ตามผู้บริหารโรงเรียนควรรีการส่งเสริมและ สนับสนุนให้ครูไปอบรมสัมมนาในเรื่องเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการอบรม สัมมนามาทำการวิเคราะห์ข้อสอบของตนเพื่อให้ได้ข้อสอบที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น